

Rozvoj talentu a neprofesionálneho umenia v Košickom samosprávnom kraji

Objavený KúSoK umenia

Rámcový rozvojový program (ďalej len „program“)

Preambula

Košický samosprávny kraj uvedomujúc si dôležitosť rozvoja kreativity, talentu u svojich obyvateľov a s cieľom vytvárania vhodných podmienok pre ich sebauplatnenie v kraji chce aktívnym spôsobom vstupovať do podpory oblasti neprofesionálneho umenia. Zároveň tým sleduje záujem zvyšovania kvality a profesionality práce zariadení pre kultúrno-osvetovú činnosť /KOČ/ v oblasti záujmovej umeleckej činnosti /ZUČ/ a vytvárania tvorivého a motivačného prostredia pre všetkých aktérov miestnej a regionálnej neprofesionálnej kultúry.

Článok I.

Aktéri programu

1. Košický samosprávny kraj (ďalej len KSK), Odbor kultúry a cestovného ruchu (ďalej len OKaCR)
2. Kultúrne organizácie so zameraním na kultúrno-osvetovú činnosť v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, ktoré túto odbornú činnosť vykonávajú v spolupráci
  - s miestnou samosprávou,
  - so vzdelávacími inštitúciami, školami vo svojej územnej spádovej oblasti,
  - s organizáciami neziskového sektora podporujúcimi aktívne trávenie voľného času u mládeže i strednej generácii ako aj aktívny život občanov tretieho veku,
  - s profesionálnymi umelcami a aktérmi pôsobiacimi v oblasti inovácií a kreatívnych odvetví;
  - s jednotlivcami rôznej vekovej kategórie s mimoriadnym nadaním v oblasti neprofesionálnej kultúry apod.

Článok II.

Východiská programu

1. Program nadväzuje na realizáciu postupových súťaží, ktoré sú vyhlásené Národným osvetovým centrom, Slovenskou ústrednou hvezdárňou, inými subjektmi v oblasti podpory regionálnej, miestnej a národnostnej kultúry, popularizácie vedy, kreatívnej, inovatívnej neprofesionálnej kultúrnej tvorby i činnosti apod. a prináša nové opatrenia pre podporu talentu a neprofesionálneho umenia v KSK.
2. Súčasťou implementácie programu sú „Zásady organizovania krajských súťaží v Košickom samosprávnom kraji“ prerokované a schválené dňa 16.10.2019 na úsekovej porade organizácií pre kultúrno-osvetovú činnosť v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.
3. Košický samosprávny kraj je prostredníctvom organizácií pre kultúrno-osvetovú činnosť vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti hlavným organizátorom postupových súťaží

v rôznych oblastiach záujmovej umeleckej činnosti spravidla v dvoch kolách, t. j. na regionálnej úrovni a krajskej úrovni (vo vybraných oblastiach po dohode a z poverenia Národného osvetového centra aj na celoštátnej úrovni) hlavne v nasledujúcich oblastiach:

- Folklór, folklorizmus
  - Neprofesionálne divadlo
  - Hovorené slovo, umelecký prednes, literatúra
  - Hudba, spev, tanec - rôzne žánre
  - Neprofesionálna výtvarná tvorba
  - Fotografická tvorba
  - Filmová tvorba, animácie
4. Košický samosprávny kraj si týmto programom vyhradzuje právo na vyhlásenie vlastných súťaží prostredníctvom Odboru kultúry a cestovného ruchu Úradu KSK, resp. ním poverenou kultúrnou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Zameranie súťaží má reflektovať nové trendy obzvlášť v oblastiach súčasného umenia, informačných technológií, online komunikácie, reklamy, fashion - módnjej tvorby, dizajnu, nových médií, grafiky a pod.

Článok III. Ciele programu

1. Ciele programu:

- systematicky zlepšovať podmienky pre rozvoj talentu a neprofesionálneho umenia v KSK;
- skvalitňovať a zviditeľňovať činnosť zariadení pre kultúrno-osvetovú činnosť;
- prezentovať KSK ako kraj aktívne sa venujúci podpore rozvoja talentu a neprofesionálneho umenia;
- zabezpečovať aktualizované prehľady o nadaných jednotlivcoch, neprofesionálnych umelcoch a kolektívoch v rámci KSK v rôznych žánroch ZUČ a neprofesionálneho umenia;
- aktívne vyhľadávať nadaných jednotlivcov a neprofesionálne umelecké kolektívy; realizovať viditeľnejšie marketingové kampane;
- hodnotiť a informovať o celkovej úrovni záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby v rámci KSK;
- popularizovať neprofesionálne umenie a významné osobnosti z tejto oblasti, podnecovať širokú verejnosť k umeleckej tvorivosti; aktivizovať a podporovať rozvoj kreativity;
- spolupracovať s neziskovými organizáciami a vzdelávacími inštitúciami;
- umožniť vzájomné porovnávanie tvorivých, autorských a interpretačných skúseností;
- viesť k umeniu všetky vekové kategórie cez odovzdávanie skúseností v rámci programov medzigeneračnej solidarity, neformálneho vzdelávania a v rámci komunitných aktivít;
- podporovať zmysluplné využívanie voľného času s prioritou na mládež a seniorov;
- v prípade možností realizovať vlastné grantové programy pre podporu neprofesionálneho umenia;
- vytvoriť platformu pre komplexnú výchovu, odborný a umelecký rast kolektívov aj jednotlivcov, detí, mládeže, dospelých, seniorov, vedúcich kolektívov a pedagógov.
- organizovať pravidelné stretnutia jednotlivcov a kolektívov v rámci okresu/regiónu, kraja, za účelom konfrontácie svojej činnosti v jednotlivých žánroch a získania

inšpirácie umeleckou tvorbou a interpretáciou iných jednotlivcov, súborov, kolektívov, vrátane medzisektorových partnerstiev;

- zabezpečovať verejné ocenenia pre úspešných jednotlivcov a kolektívy, umožniť im účasť na významných podujatiach a stretnutia s osobnosťami v príslušnej oblasti tvorby; zabezpečiť možnosť propagácie ich vlastnej tvorby na verejnosti /vystúpenia, výstavy, verejné prezentácie/;
- podporovať spoločenské, umelecké, odborné uznanie v oblasti neprofesionálneho umenia.

Článok IV.

Opatrenia pre naplnenie programu

1. Program sa implementuje prostredníctvom akčných plánov. Vypracovanie akčného plánu na príslušný kalendárny rok zabezpečia organizácie s krajskou pôsobnosťou pre rôzne oblasti kultúrno-osvetovej činnosti v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK po konzultácii s Odborom kultúry a cestovného ruchu úradu KSK najneskôr do novembra roku predchádzajúcemu roku, na ktorý sa plán vypracúva.
2. Súčasťou akčného plánu je aj návrh finančného rozpočtu na daný kalendárny rok s návrhom krytia z rozpočtu KSK v programe „Kultúra“, z rozpočtu kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a z externých zdrojov financovania, z rôznych grantových systémov /Fond na podporu umenia, Fond na podporu kultúry národnostných menšín, dotačný systém Ministerstva kultúry SR atď/.
3. Hlavnými nástrojmi na implementáciu programu sú súťaže, prehliadky, oceňovanie nadaných jednotlivcov a kolektívov, vzdelávacie a prezentačné aktivity.
4. Najvyšším spoločenským podujatím v rámci KSK je prehliadka výsledkov tvorby neprofesionálnych umelcov s prípadným oceňovaním, ktorá sa v rámci podmienok uskutoční v každom druhom kalendárnom roku. Garantom technicko-organizačného zabezpečenia podujatia je vybrané kultúrno-osvetové zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, prioritne s krajskou pôsobnosťou.
5. Neoddeliteľnou súčasťou všetkých aktivít v rámci programu je zabezpečenie publicity programu, podporovateľov a dosiahnutých výsledkov.

Článok V.

Edukácia, súťaže kolektívov a jednotlivcov

1. Systém súťaží predstavuje optimálnu formu na prezentáciu, zvyšovanie konkurencieschopnosti a generovanie vyššej kvality v oblasti neprofesionálneho umenia.
2. Hlavné formy edukácie ako sprievodných aktivít pri súťažiach:
  - metodická príprava a vzdelávanie pred súťažami;
  - pravidelné cyklické vzdelávacie aktivity a stretnutia s lektormi, odborníkmi;
  - vzdelávacie kurzy prispôbené požiadavkám na základe výstupov z jednotlivých kôl súťaží;
  - rozborový seminár s členmi poroty a autormi, interpretmi;
  - teoretické a praktické informácie pre súťažiacich vo všetkých oblastiach tradičnej ľudovej kultúry a záujmovej umeleckej činnosti.

VI. Záverečné ustanovenia

Rámcový rozvojový program nadväzuje na schválenú Konceptiu rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 /2030/.

Košice, 1.5.2020